

AVTALE MELLOM
KONGERIKET NORGE
OG
DET FORENTE KONGERIKE STORBRIANNIA OG NORD-IRLAND
OM GRENSEKRYSSENDE HANDEL MED ELEKTRISITET OG SAMARBEID OM
OVERFØRINGSFORBINDELSER

Fortale

Kongeriket Norge («Norge») og Det forente kongerike Storbritannia og Nord-Irland («Storbritannia») (heretter felles referert til som «partene» og i entall som en «part»),

ØNSKER å fremme vennskapet ytterligere, utdype samarbeidet og fremme klarhet og forutsigbarhet i forholdet mellom Norge og Storbritannia innenfor området for overføringsforbindelser og handel med elektrisitet over landegrensene.

ANERKJENNER viktigheten av det bilaterale forholdet mellom Norge og Storbritannia, partenes felles interesser i driften av overføringsforbindelsen North Sea Link, som skal ferdigstilles i oktober 2021, og en effektiv elektrisitetshandel over landegrensene.

BYGGER på avtalen om handel med varer mellom Island, Kongeriket Norge og Det forente kongerike Storbritannia og Nord-Irland undertegnet i London 8. desember 2020 og frihandelsavtalen mellom Island, Fyrstedømmet Liechtenstein og Kongeriket Norge og Det forente kongerike Storbritannia og Nord-Irland undertegnet i London 8. juli 2021 som sørger for tollfri handel med elektrisitet.

ANERKJENNER viktigheten av effektiv bruk av North Sea Link og ikke-diskriminerende tilgang til engrosmarkedet for elektrisitet, for å redusere barrierer for handel med elektrisitet over landegrensene.

ANERKJENNER betydningen av overføringsforbindelser for elektrisitet og effektiv handel med elektrisitet over landegrensene for å integrere elektrisitet fra fornybare kilder, levere lavkarbonenergi og for å støtte opp under forsyningssikkerhet til en lavest mulig kostnad for forbrukerne.

MERKER seg viktigheten begge parter tillegger utviklingen og utplasseringen av overføringsforbindelser for elektrisitet, inkludert potensialet for at slike kan ha flere formål.

MERKER seg «Trade and Cooperation Agreement» mellom den europeiske union og det europeiske atomenergifelleskap, på den ene siden, og Det forente kongerike Storbritannia og Nord-Irland, på den andre siden, undertegnet 30. desember 2020 i Brussel og London.

MERKER seg Avtalen om Det europeiske økonomiske samarbeidsområdet av 2. mai 1992.

TAR I BETRAKTNING viktigheten av å iverksette hastetiltak for å bekjempe klimaendringene i tråd med partenes forpliktelser under Parisavtalen vedtatt i Paris 12. desember 2015 av en konferanse mellom partene i FNs rammekonvensjon om klimaendringer på den 21. sesjonen, og fordelene med en koordinert tilnærming for å maksimere potensialet i Nordsjøen for å akselerere utviklingen av vindkraft til havs og overføringsforbindelser.

HAR AVTALT FØLGENDE:

Artikkel 1

Formål

Formålet med denne avtalen er å legge til rette for effektiv handel med elektrisitet over landegrensene mellom partene, drift og utvikling av overføringsforbindelser mellom dem og deres samarbeid på dette området

Artikkel 2

Definisjoner

I denne avtalen gjelder følgende definisjoner:

- (a) "North Sea Link" betyr transmisjonskabelen mellom Blythe i Storbritannia og Kvilldal i Norge.
- (b) "Transmisjon" betyr transport av elektrisitet gjennom overføringsnettet for elektrisk energi på svært høyt eller høyt spenningsnivå, med sikte på levering til kunder eller distributører, men som ikke omfatter forsyning.
- (c) "Operatør av transmisjonssystemer" betyr en fysisk eller juridisk person som utfører transmisjon eller har ansvar for drift, vedlikehold og, ved behov, utvikling av transmisjonssystemet i et gitt område, og eventuelt dets sammenkobling med andre systemer for å sikre nettets evne til å dekke en rimelig etterspørsel etter transmisjon i fremtiden.

Artikkel 3

Forholdet til frihandelsavtalen mellom Island, Fyrstedømmet Liechtenstein, Kongeriket Norge og Det forente kongerike Storbritannia og Nord-Irland

1. Med forbehold om paragraf 2 og 3, i tilfelle av uoverensstemmelse mellom avtalen her og kapittel 3 (tjenester og investeringer) i frihandelsavtalen mellom Island, Fyrstedømmet Liechtenstein, Kongeriket Norge og Det forente kongerike Storbritannia og Nord-Irland undertegnet i London 8. juli 2021 og vedleggene til denne (frihandelsavtalen), skal sistnevnte ha forrang.
2. I tilfelle av uoverensstemmelse mellom avtalen her og reservasjon nr. 15 (andre tjenester som ikke er nevnt andre steder) i Storbritannias liste i vedlegg XVII (fremtidige tiltak) eller reservasjon nr. 17 (produksjon, overføring og distribusjon av elektrisitet, distribusjon og levering av naturgass og levering av fjernvarme og -kjøling) i Norges liste i vedlegg XVII (fremtidige tiltak) til kapittel 3 (tjenester og investeringer) i frihandelsavtalen, skal avtalen her ha forrang.
3. Dersom vedlegg XVII (fremtidige tiltak) til kapittel 3 (tjenester og investeringer) i frihandelsavtalen blir endret til å inkludere, i Norges liste, en reservasjon med tilsvarende virkning som reservasjon nr. 15 (andre tjenester som ikke er nevnt andre steder) i Storbritannias liste og det er en uoverensstemmelse mellom avtalen her og den reservasjonen, skal avtalen her ha forrang.

Artikkel 4

Effektiv bruk av overføringsforbindelser innen elektrisitet

1. Med formål om å sikre effektiv bruk av North Sea Link og å redusere barrierer for grensekryssende handel mellom partene, skal hver part sikre at:
 - (a) Kapasitetsallokering og flaskehalshåndtering på North Sea Link er markedsbasert, transparent og ikke-diskriminerende.
 - (b) Maksimal tilgjengelig kapasitet på North Sea Link blir gjort tilgjengelig, tatt hensyn til:
 - i. behovet for sikker systemdrift, og
 - ii. mest mulig effektiv bruk av systemene.
 - (c) Kapasitet på North Sea Link som har blitt allokert, kan bare blir begrenset i nødssituasjoner, og slike begrensinger skal gjøres uten forskjellsbehandling.
 - (d) Med forbehold om punkt 2, skal det ikke pålegges nettavgifter på individuelle transaksjoner på, og ingen minstepriser for bruken av, North Sea Link.
 - (e) Kapasitetsallokering og flaskehalshåndtering på North Sea Link koordineres mellom den relevante operatøren av transmisjonssystemet i Norge og operatørene av transmisjonssystemene i Storbritannia.

- (f) Løsningene for kapasitetsallokering og flaskehalshåndtering bidrar til å legge til rette for utvikling av og investeringer i samfunnsøkonomisk lønnsomme overføringsforbindelser.
- 2. Inntil det er inngått en flerpartsavtale relatert til kompensasjon for kostnader ved grensekryssende flyt av elektrisk kraft, som inkluderer de relevante operatørene av transmisjonssystemene hos begge parter, kan det pålegges en transmisjonssystemavgift for planlagt import og eksport av elektrisitet mellom partene.
- 3. I tillegg skal begge parter sikre at de relevante operatørene av transmisjonssystemene:
 - (a) tar hensyn til virkninger av planlagte systemtiltak hos den andre parten og koordinerer slike tiltak med den eller de relevante operatørene av transmisjonssystemet hos den andre parten, og
 - (b) underretter den relevante operatøren av transmisjonssystemet hos den andre parten om enhver endring i transmisjonssystemet som kan ha en signifikant virkning på krafthandel mellom partene.
- 4. Punktene 1 til 3 skal også gjelde for eventuelle fremtidige transmisjonslinjer mellom partene som kan blir bygget.

Artikkel 5

Planlagte samarbeidsområder

Partene skal samarbeide og, i samsvar med nasjonal lovgivning og politikk innenfor området som dekkes av avtalen, tilstrebe, oppmuntre til og fremme strategisk og teknisk samarbeid mellom statenes respektive operatører av transmisjonssystemene og relevante bransjeorganisasjoner i elektrisitetssektoren, for å oppnå følgende gjensidig fordelaktige mål:

- (a) Fremme effektiv handel med elektrisitet og minimere barrierer for handel med elektrisitet.
- (b) Legge til rette for at løsningene for handel og kapasitetsfastsettelse som benyttes på North Sea Link (og enhver annen overføringskabel mellom partene som måtte bygges i fremtiden), maksimerer nytten av krafthandel mellom partene.
- (c) Legge til rette for utvikling av og interoperabilitet for infrastrukturen for elektrisitet som sammenkobler partenes territorium, inkludert kostnadseffektiv utvikling av overføringskapasitet, utplassering og bruk av vindkraftanlegg til havs og infrastruktur for elektrisitet i Nordsjøen. Dette gjelder også med tanke på vurderinger av hvordan det kan legges til rette for hybride

overføringsforbindelser, som kombinerer grensekryssende overføringsforbindelser og vindkraft til havs.

- (d) Andre gjensidig fordelaktige mål som kan vedtas av samarbeidsgruppen for elektrisitetshandel.

Artikkel 6

Former for samarbeid

Samarbeidet beskrevet i artikkel 5 i denne avtalen kan inkludere, men er ikke begrenset til, følgende:

- (a) Samarbeid og kunnskapsutveksling i det årlige energialogmøtet mellom høytstående tjenestepersoner i Storbritannia og Norge.
- (b) Utveksling av offentlig tilgjengelig teknisk informasjon.
- (c) Utveksling av eksperter for politikkutvikling fra myndigheter og bransjen.
- (d) Oppmuntring av operatørene av transmisjonssystemene og aktører innenfor bransjen til samarbeid, blant annet ved å gi teknisk bistand til systemdrift og nettutvikling.
- (e) Legge til rette for dialog gjennom organisering av arbeidsgrupper og andre møter med avtalte emner, inkludert utvikling av fornybar energi og transmisjon i Nordsjøen.

Artikkel 7

Samarbeidsgruppen for elektrisitetshandel

1. Det etableres en Samarbeidsgruppe for elektrisitetshandel. Den skal bestå av representanter for begge parter og møtes minst én gang i året. Tidspunktet for møtene avtales mellom partene i fellesskap.
2. Samarbeidsgruppen skal overvåke og legge til rette for gjennomføring og anvendelse av denne avtalen. Hver av partene kan forelegge for gruppen ethvert spørsmål vedrørende gjennomføring, anvendelse eller tolkning av denne avtalen.
3. Samarbeidsgruppen skal ha myndighet til å kunne:
 - (a) treffe beslutninger om nye samarbeidsområder slik det er lagt til rette for i artikkel 5 (d),

- (b) gi anbefalinger til partene vedrørende gjennomføring og anvendelse av denne avtalen,
 - (c) vedta, gjennom en beslutning, endringer til denne avtalen, og
 - (d) etablere, gjennom en beslutning, arbeidsgrupper.
4. Partene skal komme til enighet om forretningsordene for samarbeidsgruppen i det første møtet.
 5. Møteagendaen for samarbeidsgruppen skal vedtas av partene i fellesskap.
 6. Hver av partene skal bære sine egne kostnader i forbindelse med gjennomføring av denne avtalen.

Artikkel 8

Tvisteløsning

1. Partene skal i god tro søke å løse alle tvister i forbindelse med gjennomføring, tolkning og anvendelse av denne avtalen gjennom konsultasjoner i samarbeidsgruppen for elektrisitetshandel, med det formål å komme fram til en omforent løsning.
2. Den klagende part kan når som helst be om konsultasjoner gjennom samarbeidsgruppen for elektrisitetshandel, i form av en skriftlig forespørsel til den andre parten. Den klagende parten skal i den skriftlige anmodningen spesifisere grunnene til klagen, herunder identifisere hvilke tiltak det gjelder. Den andre parten skal besvare anmodningen uten ugrunnet opphold, og uansett ikke senere enn 10 kalenderdager etter at forespørslene ble mottatt.
3. Det skal holdes konsultasjoner innen 30 kalenderdager fra datoen da klagen ble overlevert ved personlig oppmøte eller gjennom en annen kommunikasjonsform avtalt mellom partene. Konsultasjonene skal anses avsluttet innen 30 dager etter datoen for overlevering av anmodningen, med mindre partene avtaler å fortsette konsultasjonene.
4. Konsultasjonene, og spesielt all informasjon angitt som konfidensiell samt Partenes standpunkter under konsultasjonene, skal være konfidensielle, og skal ikke påvirke rettighetene for noen av partene i fremtidige prosesser.

Artikkel 9

Avsluttende bestemmelser

Denne avtalen skal tre i kraft ved undertegning og gjelder inntil til den termineres enten ved at den ene av partene sier opp avtalen med 12

måneders skriftlig varsel til den andre eller ved en felles skriftlig enighet mellom partene om en dato for terminering av avtalen.

SOM BEKREFTELSE PÅ DETTE har de undertegnede, som er behørig bemyndiget til det av sine regjeringer, undertegnet denne avtalen.

Undertegnet i to versjoner, i Oslo den 16. september 2021, på norsk og engelsk, hvor begge tekstene har lik gyldighet.

FOR KONGERIKET NORGE

FOR DET FORENTE KONGERIKE STORBRITANNIA OG NORD-IRLAND